

القاب حضرت معصومه(س) نشانه سجایای اخلاقی ایشان / فاطمه‌ای که معصومه بود

هنگامی که حضرت فاطمه معصومه(ع) به شهر ساوه قدم نهاد، گفتند: مرا به قم ببرید که از پدر بزرگوارم بارها می شنیدم که قم مرکز شیعیان ماست.

هنگامی که حضرت فاطمه معصومه(ع) به شهر ساوه قدم نهاد، گفتند: مرا به قم ببرید که از پدر بزرگوارم بارها می شنیدم که قم مرکز شیعیان ماست.

به گزارش خبرگزاری مهر، از میان فرزندان بزرگوار حضرت امام موسی بن جعفر(ع)، دو فرزند ایشان یعنی حضرت امام علی بن موسی الرضا(ع) و حضرت فاطمه کبری (ع) ملقب به معصومه، از ویژگیهای خاص برخوردار بوده اند تا ادامه دهنده خط امامت بعد از پدر باشند.

پس از ۲۵ سال که از تولد حضرت امام رضا (ع) گذشته بود، حضرت فاطمه معصومه(ع) در اولین روز ماه ذی قعدة سال ۱۷۳ هـ ق، در شهر مدینه منوره چشم به جهان گشود، آن حضرت به همراه امام رضا(ع) هر دو در دامان پاک یک مادر بزرگوار بنام حضرت نجمه خاتون(س) که از مهاجران مغرب بود، رشد و پرورش یافته اند. این در حالی است که پدر بزرگوارشان پیوسته در زندان هارون الرشید به سر می بردند و سرانجام در همان زندان، هنگامی که حضرت معصومه(س) در سن ۱۰ سالگی بود، به شهادت رسیدند و از آن زمان به بعد حضرت معصومه (س) تحت مراقبت برادرش امام رضا(ع) قرار گرفت.

با آغاز خلافت مأمون این خلیفه مکار عباسی، او نیز همانند اسلاف گذارش برای مقابله با نفوذ رو به گسترش تعالیم امامان معصوم و اهل بیت(ع) عصمت و طهارت بر دل‌های مشتاقان و جلوگیری از انسجام سیاسی شیعیان حضرت علی(ع) به ترفندی دیگر متوسل شده و امام رضا(ع) را به پایتخت خود «مرو» دعوت نمود. امام با اکراه این دعوت را پذیرفتند و بدون این که کسی از بستگان و اهل بیت(ع) خود را همراه ببرند به سوی «مرو» حرکت نمودند.

حضرت فاطمه معصومه(ع) در سال ۲۰۱ هـ ق، یک سال پس از ورود امام رضا(ع) به مرو، با چهار تن از برادران و گروهی از برادرزادگان به سوی خراسان حرکت نمودند و چون این کاروان کوچک به حوالی ساوه رسید عده ای از دشمنان اهل بیت(ع) به دستور مأمون عباسی راه را بر آنان بستند و در یک درگیری نابرابر همه برادران و تقریباً اکثر مردان همراه کاروان را که حدود ۲۳ نفر بودند به شهادت رساندند. حضرت معصومه(س) از شدت رنج و تأثر روحی بیمار گردید و بنا بر قولی حضرت را مسموم کردند، چون شب هنگام خبر به مردم قم و آل سعد رسید، موسی بن خزرج به نمایندگی آنان، در همان هنگام از قم به قصد ساوه حرکت کرد تا ایشان را به قم دعوت کند. پس از دیدار حضرت و پذیرفتن دعوت وی، خود زمام مرکب ایشان را در دست گرفت و به سوی قم و به منزل و سرای خویش آورد.

در روایت دیگری آمده است، هنگامی که حضرت فاطمه معصومه(ع) به شهر ساوه قدم نهاد، از همراهان خود پرسید؛ مسافت اینجا تا قم چقدر است. پاسخ را گفتند. در این هنگام به یاد خبری از پدرش افتاد. لذا فرمود: مرا به قم ببرید که از پدر بزرگوارم بارها می شنیدم که قم مرکز شیعیان ماست. بدین ترتیب باقیمانده افراد کاروان به جای رفتن به «مرو» به جانب قم تغییر مسیر داده و در ۲۳ ربیع الاول سال ۲۰۱ هـ ق وارد قم شدند. خبر ورود آن حضرت به قم برای همه مسرت آفرین و هیجان انگیز بود. بزرگان و سایر مردم، به استقبال آن حضرت آمدند و پروانه وار و مشتاقانه ایشان را در میان گرفتند. در پیشاپیش آنان شخصیت برجسته شهر، موسی بن خزرج اشعری حرکت نمود و افسار شتر آن حضرت را به دست گرفته و افتخار می کرد تا آنکه به درخواست او، حضرت در منزلش اقامت نمود.

بیماری حضرت که از غم هجران برادر و شهادت و مظلومیت دیگر برادران و همراهان و یا سومی که به ایشان داده شده است، هفده روز ادامه یافت و ایشان بهتر از هرکس به حال خود و کوتاهی عمرش آگاه بود، روزهای آخر عمر را به عبادت و راز و نیاز با معبود یگانه مشغول بود. سرانجام در روز دهم ربیع الثانی و «بنا بر قولی دوازدهم ربیع الثانی» سال ۲۰۱ هجری پیش از آن که دیدگان مبارکش به دیدار برادر روشن شود، در دیار غربت و با اندوه فراوان در سن ۲۸ سالگی دیده از جهان فروبست و شیعیان را در ماتم خود به سوگ نشاند. عبادتگاه روزهای پایانی عمر ایشان، که هم اکنون بنام «بیت النور» معروف است، زیارتگاه شیفتگان اهل بیت(ع) عصمت و طهارت است. از آنجا که نخستین بار میرابوالفضل عراقی، مسجدی در کنار بیت النور بنا نمود، آن محله و محوطه وسیع اطراف آن به «میدان میر» مشهور گردیده است.

پس از وفات، پیکر مطهر و شریف حضرت فاطمه معصومه (س) را غسل داده و کفن کردند و باشکوه فراوان تشییع و در محلی موسوم به «باغ بابلان» که اکنون روضه منوره حضرت است به خاک سپردند. در این که چه کسی بدن مطهر آن حضرت را داخل قبر قرار دهد و ایشان را به خاک سپارد، همه متحیر بودند. آل سعد پیش از همه در این باره با هم گفتگو کردند که چه کسی را داخل سرداب نمایند تا جنازه خانم را دفن کند. پس از تبادل نظر، رأی ایشان بر این قرار گرفت که مرد پرهیزکار و خادم بسیار پیر ایشان بنام «قادر»، متصدی دفن شود، چون دنبال آن پیر مرد صالح فرستادند، ناگاه دو سواره نقابدار از سوی «رمله» (ریگزار) سمت قبله نمایان شدند و به سرعت نزدیک گردیدند و پس از اقامه نماز بر پیکر آن بانوی مکرمه، یکی از آن دو وارد قبر شد و دیگری جسد پاک و مطهر آن صدیقه را برداشت و به دست او داد تا در دل خاک نهان سازد. آن دو نفر پس از پایان

مراسم بدون آنکه با کسی سخن گویند بر اسبهای خود سوار و از محل ناپدید شدند و کسی آن دو نفر را نشناخت. به نظر می آید که آن دو بزرگوار، دو امام و حجت خداوند بوده اند.

حضرت معصومه(س) از پرهیزگارترین زنان شیعه و از زنان عالمه و محدثه بوده و روایات متعددی از طریق ایشان در کتب احادیث شیعه و اهل سنت آمده است. ایشان در عبادت و زهد شهره بود و در فضل و کمال، به مدارج عالی نایل آمده است. القاب و صفات بسیاری که حضرت فاطمه معصومه(س) بدان معروف گردید، نشانه سجایای والای اخلاقی ایشان است. در یکی از زیارتنامه های آن حضرت، القابی همچون «طاهره» پاکیزه، «حمیده» ستوده خصال، «برّه» نیکو رفتار و تربیت شده، «نقیه» پاک خصلت، «مرضیه» مورد رضای پروردگار، «رضیه» راضی از حق، «محدثه» راوی حدیث، «شفیعه» شفاعت کننده در روز جزا و «معصومه» به ایشان اطلاق شده است. اما مشهورترین لقب حضرت، طبق فرموده امام رضا (ع) لقب معصومه است.*

*منبع: سایت آیت الله محمدعلی جاودان